

Svet
Evropske unije

Bruselj, 6. december 2021
(OR. en)

14741/21

AGRI 611
AGRIFIN 153
AGRIORG 142
FOOD 60
DENLEG 98
PECHE 473

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. dok. Kom.:	13761/21 + ADD 1-3
Zadeva:	Sklepi Sveta o načrtu izrednih ukrepov za zagotavljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih – <i>odobritev</i>

V prilogi k temu dopisu je osnutek sklepov o navedeni zadevi, o katerem se je Posebni odbor za kmetijstvo dogovoril 6. decembra 2021, da bi jih lahko odobrili na zasedanju Sveta za kmetijstvo in ribištvo 12. in 13. decembra 2021.

Sklepi Sveta o načrtu izrednih ukrepov za zagotavljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih

Svet Evropske unije

OB OPOZARJANJU NA:

- cilje skupne kmetijske politike (SKP) in skupne ribiške politike (SRP) iz Pogodbe, ki zadevajo preskrbo s hrano in prehransko varnost;
 - poročilo Komisije o strateškem predvidevanju za leto 2020, ki je osredotočeno na odpornost;
 - strategijo „od vil do vilic“ in Sklepe Sveta z dne 19. oktobra 2020 o strategiji „od vil do vilic“, v katerih je Svet pozdravil namero Komisije, da pripravi načrt izrednih ukrepov za zagotovitev preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih;
 - Sklepe Sveta z dne 23. novembra 2021¹ o izboljšanju pripravljenosti, zmogljivosti za odzivanje in odpornosti na prihodnje krize, katerih cilj je okrepiti skupni odziv EU na prihodnje krize zlasti z izboljšanjem medsektorskega in čezmejnega kriznega upravljanja, obenem pa je poudarjeno, da bi morali biti krizni ukrepi začasni, sorazmerni in v celoti usklajeni, da bi čim prej ponovno vzpostavili normalno delovanje enotnega trga;
1. **PONOVNO POUДАРJA**, da imajo kmetijski, ribiški, akvakulturni in živilski sektor EU strateško vlogo pri zagotavljanju zadostne in raznolike preskrbe ljudi z varno, hranljivo, cenovno dostopno in trajnostno hrano v vsakem trenutku, tudi v kriznih časih, in da je enotni trg pomemben v zvezi s tem, saj zagotavlja prost pretok blaga, oseb, živih živali, storitev in kapitala.

¹ Dok. 13780/21.

2. **PRIZNAVA**, da na zmogljivost za proizvodnjo hrane in njeno distribucijo prek verige preskrbe s hrano vse bolj vplivajo negotovost ter nestanovitnost cen in preskrbe, ki so zlasti posledica podnebnih sprememb in povezanih ekstremnih vremenskih pojavov, degradacije okolja, težav v zvezi z zdravjem rastlin in živali, ter razpoložljivost in cenovna dostopnost ključnih vložkov (tj. krme in krmnih dodatkov, gnojil, energije, dela itd.), pa tudi tveganja zunaj prehranskih sistemov.
3. **POUDARJA**, da se je prehranski sistem EU med pandemijo COVID-19 izkazal za odpornega in dobro delujočega kljub težavam, ki so jih imeli nekateri sektorji zaradi zdravstvenih ukrepov, kratkoročnih težav, ki vplivajo na pretok oseb in blaga, vključno s kmetijskimi vložki in embalažnim materialom, ter zaprtja gostinskih storitev.
4. **PRIZNAVA**, da so se najbolj pereče začetne težave reševale s hitrimi in usklajenimi ukrepi na ravni EU, kot so zeleni vozni pasovi, mobilnost čezmejnih in sezonskih delavcev, dodatna podpora EU, prilagojena pravila o državni pomoči, odprti trgovinski tokovi, preglednost in obveščanje. Vendar **PRIZNAVA**, da je pandemija COVID-19 razkrila področja, na katerih so potrebne izboljšave, ki bi jih bilo treba obravnavati, da bi dodatno izboljšali odpornost živilskega sektorja in omogočili celovit pristop na ravni EU, pa tudi v sodelovanju s tretjimi državami.
5. **SE STRINJA**, da sta okrepljeno medsektorsko in čezmejno usklajevanje in sodelovanje na ravni EU bistvena za učinkovito odzivanje na krize, tudi tiste, ki so povezane s preskrbo s hrano in prehransko varnostjo, ter **POUDARJA**, da je treba spoštovati nacionalne pristojnosti in pristojnosti EU ter nadgraditi in okrepiti ustrezne obstoječe mehanizme EU brez podvajanja in prekrivanja.
6. **POZDRAVLJA** sporočilo Komisije o načrtu izrednih ukrepov za zagotavljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih, ki se osredotoča na pripravljenost, njegov cilj pa je opredeliti pomanjkljivosti in izboljšati krizno upravljanje.

7. **SE STRINJA**, da obstoječi okvir politike EU, ki zadeva preskrbo s hrano, vključno s skupno kmetijsko politiko in skupno ribiško politiko, že vključuje širok nabor ukrepov za povečanje odpornosti živilskega sektorja z zagotavljanjem učinkovitih in pravočasnih odzivov na krizne razmere, **UGOTAVLJA**, da ukrepi SKP za odzivanje na krize v zadnji reformi niso bili revidirani, in **PRIZNAVA**, da so bili na ravni držav članic vzpostavljeni preventivni in krizni mehanizmi, vključno s prostovoljnimi pristopi k strateškim rezervam v nekaterih državah članicah.
8. **SE STRINJA**, da bi morale nadaljnje dejavnosti na ravni EU temeljiti na teh instrumentih politike in da bi se moralo ukrepanje na ravni EU osredotočiti na izboljšanje usklajevanja in načrtovanja izrednih ukrepov za pripravljenost, vključno z izmenjavo primerov najboljših praks, ki obstajajo na nacionalni ali regionalni ravni.
9. V zvezi s tem **PODPIRA** namero Komisije, da vzpostavi stalni evropski mehanizem za pripravljenost in odzivanje na krize na področju prehranske varnosti (EFSCM), v katerega bodo vključeni javni organi držav članic in bodo v njem sodelovale – v ustrezni obliki, ki jo je treba določiti –, tiste tretje države, katerih veriga preskrbe s hrano je povezana z EU, pa tudi deležniki, ki zastopajo vse faze prehranske verige, in sektorji, ki podpirajo delovanje verige, ter industrije, ki zagotavljajo vložke ali različno blago in materiale, potrebne za proizvodnjo hrane.
10. **PONOVNO POU DARJA**, da bi bilo treba pri organizaciji načrtovanja izrednih ukrepov na nacionalni in evropski ravni upoštevati načelo subsidiarnosti in posebnosti držav članic, vključno z imenovanjem enega samega organa na državo članico za namene usklajevanja in stikov, ter **POUDARJA**, da se je treba izogniti povečanju upravnega bremena.
11. **SE STRINJA**, da bo Komisija v primeru krize, ki bi ogrozila preskrbo s hrano in prehransko varnost v EU, redno sklicevala strokovno skupino, ustanovljeno v okviru EFSCM, ter nemudoma aktivirala EFSCM tolikokrat, kot bi bilo to potrebno.

12. **POZDRAVLJA** namero Komisije, da izvede študijo za pregled tveganj, šibkih točk in kritične infrastrukture verige preskrbe s hrano, vključno z blagom ali surovinami, pri katerih je EU odvisna od omejenega števila virov ali kjer je proizvodnja v EU v veliki meri nezadostna, pri čemer je treba spoštovati nacionalne varnostne predpise držav članic in zagotoviti ustrezno obravnavo občutljivih ali zaupnih informacij.
13. **SE STRINJA**, da je treba razmisliti o tem, kako obravnavati ali ublažiti opredeljena tveganja in šibke točke, vključno s strukturnimi vprašanji, ki ogrožajo verige preskrbe s hrano, na primer tistimi, ki nastanejo zaradi podnebnih sprememb in posebne izpostavljenosti primarnih proizvajalcev. Upoštevati bi bilo treba poseben položaj ozemelj EU, ki so v kriznih časih najbolj izpostavljena motnjam, vključno z najbolj oddaljenimi regijami², oddaljenimi ali gorskimi območji, otoki in otoškimi državami.
14. **PRIZNAVA**, da bi bilo treba razmisliti o dopolnitvi obstoječe opazovalnice za kmetijske in ribiške trge s posebnimi preglednicami za spremljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti ter, glede na povezanost z mednarodnimi trgi, pomembno vlogo informacijskega sistema za kmetijske trge (AMIS).
15. **POZDRAVLJA** namero, da bo EFSCM pripravil priporočila o načinih za izboljšanje raznolikosti virov preskrbe med kratkimi in dolgimi verigami preskrbe s hrano ter o smernicah za krizno obveščanje o preskrbi s hrano in prehranski varnosti, hkrati pa **PRIZNAVA** pomen odprte, pregledne in na pravilih temelječe mednarodne trgovine ter tržno usmerjene skupne kmetijske politike v zvezi s tem in **POZIVA** Komisijo, naj na sestankih strokovne skupine pojasni metodo za pripravo takšnih priporočil.
16. **SE SEZNANJA** z namero Komisije, da izvede študijo o vlogi informacijskih tehnologij za izboljšanje preglednosti trgov, zlasti v kriznih časih, in **SE STRINJA**, da je prav tako koristno vzpostaviti mrežo korespondentov iz ustreznih organizacij zasebnega sektorja, hkrati pa sprejeti potrebne ukrepe za zaščito občutljivih informacij.

² Posebne okoliščine najbolj oddaljenih regij so priznane v členu 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

17. **POUDARJA** pomen okrepljenega strateškega in kriznega obveščanja ter **PRIZNAVA**, da je izmenjava informacij, na primer z rednim poročanjem o stanju pripravljenosti, tudi na globalni ravni, in dejavnostih EFSCM institucijam EU, pomembna, pri čemer je treba spoštovati oceno držav članic v zvezi z varnostjo.

 18. **PONOVNO POUDARJA** pomen zgodnjega, rednega in preglednega obveščanja deležnikov in javnosti, da bi preprečili dezinformacije in manipulacijo informacij ter zagotovili zaupanje javnosti.
-